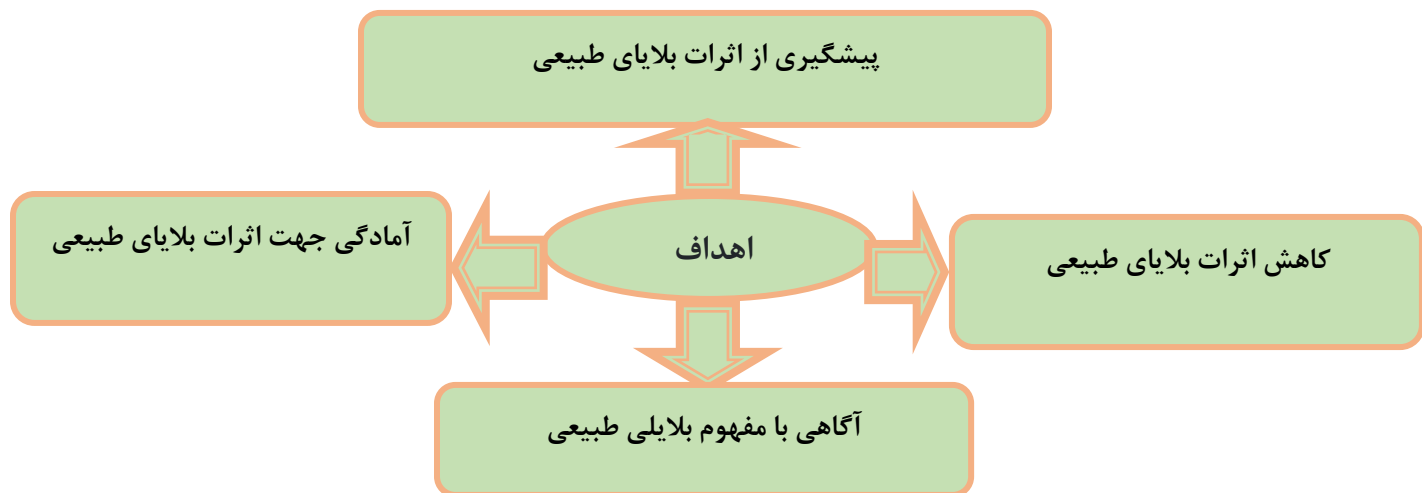

شعار روز جهانی کاهش اثرات بلایای طبیعی سال ۲۰۲۱ «قطب‌باهم» ۲۱ مهر ۱۳۹۹ اکتبر

کاهش اثرات بلایای طبیعی

۲۰ مهرماه؛ روز ملی کاهش اثرات بلایای طبیعی نامگذاری شده است. نامگذاری این روز از وجوه گوناگونی دارای اهمیت بوده و ضروری است با گرامیداشت این مناسبت، بیش از پیش راهکارهای کاهش اثرات آسیب‌ها و بلایای طبیعی مورد توجه جدی قرار گیرد.

بلایای طبیعی

بلایای طبیعی، به مجموعه‌ای از حوادث زیانبار گفته می‌شود، که منشاء انسانی ندارند. این حوادث معمولاً غیرقابل پیش‌بینی بوده و یا حداقل از مدتهای طولانی قبل نمی‌توان وقوع آنها را پیش‌بینی نمود.

ترس از ناشناخته‌ها در انسان فطری است، آنچه ناشناخته‌ها را به آگاهی تبدیل می‌کند دانش است.

ارتقای روز افزون توان علمی و فناوری انسان در دنیای معاصر هر چند که معضلاتی در پی داشته، اما موفقیت‌های ناشی از این پیشرفت‌ها قابل کتمان نیست و این توانایی در پیکار با حوادث ناگوار و زیانبار طبیعی هر روز چشمگیرتر می‌شود.

طبقه‌بندی بلایای طبیعی

پدیده‌های ناهنجار عبارتند از:

الف: پدیده‌های ناشی از عواملی تحمیلی بر طبیعت:

آلودگی هوا، بارانهای اسیدی، افزایش گاز کربنیک و آلاینده‌ها در جو و اثرات گلخانه‌ای ناشی از آنها، نازک شدن لایه ازن و غیره.

ب: پدیده های ناشی از مکانیزم و ساختار عوامل طبیعی :

زلزله، سیل، خشکسالی، بیابان زایی، پیشروی آب دریاها در خشکی و...

هر چند که برخی از این پدیده ها می تواند به علت تداخل هر دو عامل فوق که در واقع تشدیدکننده پدیده ها محسوب می شود نیز رخ دهد

از دیدگاه دیگر پدیده های ناهنجار طبیعی را می توان به صورت زیر طبقه بندی نمود:

حوادث طبیعی ناشی از عوامل زمین ساختی

بلایای تدریجی مثل آتشفشان

بلایای ناگهانی مثل زلزله

حوادث طبیعی ناشی از عوامل آب و هوایی مثل خشکسالی و سیل را میتوان نام برد.

برخی از بلایای طبیعی با فشار آب و هوایی (بارشها، طوفان، خشکسالیها و...)

و نیز با منشأ زمین ساختی (آتشفشان، بهمن و ...)

حوادث طبیعی با روشهای خاص و با درصد احتمال قابل پیش بینی اند که با توسعه علوم و فنون و ارتقای علمی بشر روزه روز ضریب اطمینان چنین پیش بینی هایی بیشتر خواهد شد. بنابراین درک درست وقایع و پدیده های طبیعی منجر به پیش بینی، پیشگیری و تقابل منطقی و درست با آنها خواهد شد.

ساختارهای اساسی جهت کاهش بلایای طبیعی به صورت زیر قابل جمع بندی و تعریف می باشد:

- برقراری سیستم هشدار و اخطاریه های به موقع جوی

- آماده سازی نیروهای انتظامی و راهداری

- ایمن سازی نقاط وقوع بلایای طبیعی

- تمهیدات علمی و مهندسی طراحی پروژه های عظیم مطالعاتی در فازهای شناسایی اجرا و نظارت

- ارتقای سطح آموزش عمومی و تخصصی برای مقابله کاهش آثار بلایای طبیعی

- تقویت نیروی انسانی متخصص و گروههای پژوهشی کارشناسی جهت مطالعه بلایای طبیعی در مسیرهای اصولی و صحیح و با درک همه جانبه از کلیه روابط علت و معلولی.

منبع: کتاب مقابله با حوادث و بلایا دکتر خانکه

سوپروایزر آموزش سلامت بیمارستان دکتر ساجدی هادیشهر الهام حامدی فر